

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
DZIAŁ LABORATORYJNY, ODDZIAŁ LABORATORYJNY W SZCZECINIE
LABORATORIUM EPIDEMIOLOGII
70-632 SZCZECIN
ul. Spedytorska 6/7
tel. 91 462-40-60 wew. 137

POBIERANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT PRÓBEK DO BADAŃ BAKTERIOLOGICZNYCH

I. Informacje dla klienta indywidualnego

1. Próbkę kału i/lub wymazu z odbytu/wymazu z kału do badania bakteriologicznego pobiera klient, opiekun po uprzednim zapoznaniu się z niniejszą instrukcją.

2.A. Kał do badania na nosicielstwo pałeczek Salmonella i Shigella do celów sanitarno – epidemiologicznych należy pobierać w trzech możliwie kolejno po sobie następujących dniach.

W przypadku, gdy pobranie kału lub dostarczenie go w trzech możliwie po sobie następujących dniach jest niemożliwe, dopuszcza się pobranie jednego wymazu z odbytu/wymazu z kału.

2.B. Kał i/lub wymaz do badania w kierunku patogenów schorzeń jelitowych należy pobierać w trzech możliwie kolejno po sobie następujących dniach lub według zaleceń lekarza.

3. Próbki należy dostarczyć do Rejestracji Medycznej WSSE w Szczecinie:

Kał:

- w dniu ich pobrania - w przypadku próbek od osób chorych;
- w ciągu 24 godzin – w przypadku badań w kierunku nosicielstwa Salmonella, Shigella – przechowywany w temperaturze 4-8°C;

Wymaz z odbytu/wymaz z kału pobrany na podłoże transportowe (umożliwiające przechowanie maksymalnie do 72 godzin):

- w dniu pobrania, w ciągu 24 godzin w temperaturze otoczenia;
- w ciągu 72 godzin przechowywany w temperaturze 4°C - 8°C

Nie można dopuścić do zamrożenia próbki.

Do każdej próbki kału należy załączyć **dokładnie i czytelnie** wypełnione „Skierowanie na badanie laboratoryjne” Załącznik nr 1 do IR/EP/PSJ/PO – 11/01.

Warunki transportu próbek kału i/lub wymazów z odbytu określono w instrukcji roboczej IR/EP/03 „Transport materiałów biologicznych”.

4. Technika pobierania kału:

-Próbkę kału należy pobrać ze świeżo oddanego stolca do czystego, szczelnie zamkniętego pojemnika (tzw. „kałówki”).

-Ilość kału, którą należy pobrać: około 3 cm³

-Na pojemniku tzw. „kałowce” należy umieścić dane: **imię i nazwisko** osoby badanej i **datę** pobrania kału

- W przypadku pobierania na wymazówkę transportową kał należy pobrać wymazówką (widoczna duża grudka kału) i umieścić wymazówkę w podłożu transportowym

5. Technika pobierania wymazu z odbytu:

Do pobierania wymazu korzysta się ze środków jednorazowego użytku – wymazówki z podłożem transportowym. Osoba w pozycji skłonu do przodu lub na kozetce w pozycji łokciowo – kolanowej lub jeżeli to niemożliwe leży na boku z nogami zgiętymi w stawach biodrowych i kolanowych. Osoba, której pobiera się wymaz z odbytu, powinna powoli i miarowo oddychać, rozluźnić mięśnie pośladkowe i zwieracz odbytu. Wacik z podłoża transportowego wprowadzić w odbyt na głębokość 4-5 cm. Obracać wacik kilkakrotnie starając się zebrać jak najwięcej materiału. Po pobraniu materiału wymazówkę umieścić w podłożu transportowym.

Zatwierdził: Katarzyna Furmańska

II. Informacje dla Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej

1. Próbkę do badania bakteriologicznego pobiera klient, opiekun lub uprawniony pracownik medyczny.
2. Kał do badania na nosicielstwo pałeczek Salmonella i Shigella do celów sanitarno – epidemiologicznych należy pobierać w trzech możliwie kolejno po sobie następujących dniach. W przypadku, gdy pobranie kału lub dostarczenie go w trzech możliwie po sobie następujących dniach jest niemożliwe, dopuszcza się pobranie jednego wymazu z odbytu.

Kał i/lub wymaz z odbytu do badania w kierunku patogenów schorzeń jelitowych należy pobierać w trzech możliwie kolejno po sobie następujących dniach, według zaleceń lekarza lub Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej.

Jeżeli nie ma możliwości dostarczenia kału w terminach określonych poniżej można wykonać wymaz z kału. Kał pobierany jest wymazówką do próbki **z podłożem transportowym umożliwiającym przechowywanie maksymalnie do 72 godzin w temperaturze 4°C - 8°C**. W tym czasie musi być dostarczony do laboratorium.

Nie można dopuścić do zamrożenia próbki.

W wymazówce musi być widoczna wyraźnie grudka kału.

3. Próbkę należy dostarczyć do Rejestracji Medycznej WSSE w Szczecinie:

Kał:

- w dniu pobrania - w przypadku próbek od osób ze styczności, chorych, nosicieli i ozdowieńców;
- w ciągu 24 godzin – w przypadku badań w kierunku nosicielstwa Salmonella, Shigella -przechowywany w temperaturze 4-8°C;

Wymaz z odbytu pobrany na podłoże transportowe:

- w dniu pobrania, w ciągu 24 godzin w temperaturze otoczenia;
- w ciągu 72 godzin przechowywany w temperaturze 4°C - 8°C

Wymaz z kału pobrany na podłoże transportowe:

- w dniu pobrania, w ciągu 24 godzin w temperaturze otoczenia;
- w ciągu 72 godzin przechowywany w temperaturze 4°C - 8°C

Do każdej próbki kału należy załączyć **dokładnie i czytelnie** wypełnione „Skierowanie na badanie laboratoryjne” Załącznik nr 1 do IR/EP/PSJ/PO – 11/01. W przypadku wymazu z kału należy na skierowaniu zaznaczyć „kał”.

Warunki transportu próbek kału i/lub wymazów z odbytu określono w instrukcji roboczej IR/EP/03 „Transport materiałów biologicznych”.

4. Technika pobierania kału:

- Próbkę kału należy pobrać ze świeżo oddanego stolca do czystego, szczelnie zamkniętego pojemnika (tzw. „kałówki”).
- Ilość kału, którą należy pobrać: około 3 cm³

-Na pojemniku tzw. „kałówece” należy umieścić dane: **imię i nazwisko** osoby badanej i **datę** pobrania kału

- W przypadku pobierania na wymazówkę transportową kał należy pobrać wymazówką (widoczna duża grudka kału) i umieścić wymazówkę w podłożu transportowym

5. Technika pobierania wymazu z odbytu:

Do pobierania wymazu korzysta się ze środków jednorazowego użytku – wymazówki z podłożem transportowym. Osoba w pozycji skłonu do przodu lub na kozetce w pozycji łokciowo – kolanowej lub jeżeli to niemożliwe leży na boku z nogami zgiętymi w stawach biodrowych i kolanowych. Osoba, której pobiera się wymaz z odbytu, powinna powoli i miarowo oddychać, rozluźnić mięśnie pośladkowe i zwieracz odbytu. Wacik z podłoża transportowego wprowadzić w odbyt na głębokość 4-5 cm. Obracać wacik kilkakrotnie starając się zebrać jak najwięcej materiału. Po pobraniu materiału wymazówkę umieścić w podłożu transportowym.

Zatwierdził: Katarzyna Furmańska